

آداب رفتن به مهمانی خدا چیست؟

ماه رمضان، ماه مهمانی خدا، رحمت و مغفرت الهی است. وارد شدن به این مهمانی عظیم، آداب مخصوص به خود دارد. در آداب ضیافت الهی، همین بس که خداوند برای ورود به این ماه عظیم دو ماه رجب و شعبان را برای آماده سازی و طهارت روح قرار داده است.

رعایت آداب مهمانی خدا، توفیق می آورد

هر مهمانی آداب خاص خودش را دارد، از ضیافت‌های ساده خانوادگی گرفته تا ضیافت‌های مهم شغلی. هر چه قدر یک ضیافت مهم‌تر باشد یا اهداف بالاتری داشته باشد، آدابی که برایش وضع می‌شود، سخت‌گیرانه‌تر است. مثلاً روی دعوت‌نامه بعضی ضیافت‌های مهم می‌نویسند: «از آوردن اطفال خودداری کنید»، یا از شما می‌خواهند در طول حضورتان در آن ضیافت، تلفن همراهتان را خاموش نگه دارید؛ حتی مهمانی‌های ساده خانوادگی هم، آن قدر که ما فکر می‌کنیم بی‌قانون نیستند. مثلاً اگر کسی با ظاهری ژولیده و نامرتب در این مجالس حضور پیدا کند یا از اول تا آخر سرش توی گوشی باشد، این رفتار او توهین به صاحب‌خانه تلقی می‌شود.

هرگونه بی‌ادبی و بی‌اعتنائی نسبت به آداب یک ضیافت، توفیق بهره‌برداری کامل از آن ضیافت را از انسان سلب می‌کند و اگر آن ضیافت معنوی باشد، این سلب توفیق‌ها خسارت‌های جبران‌ناپذیر ابدی در پی دارد. «ماه رمضان» شاخص‌ترین و برجسته‌ترین نمونه از یک ضیافت مهم معنوی است و به همین دلیل آداب ویژه‌ای دارد.

رعایت آداب در مهمانی‌ها چه ربطی با ماه مهمانی خدا دارد؟

شما آداب مهمانی را چگونه یاد گرفته‌اید؟ آداب حضور در ماه مهمانی خدا چیست؟

یادش به خیر دوران کودکی! همه چیز در آن دوران رنگ و بوی دیگری داشت. خوراکی‌ها خوشمزه‌تر بود، تفریحات بیشتر بود و رابطه‌ها صمیمی‌تر؛ لذت مهمانی رفتن در آن دوران لذتی بود که واقعاً جایگزین نداشت. با لباس‌های شیک و اتوکشیده، تمیز و مرتب زودتر از همه دم در می‌ایستادیم و از شدت هیجان روی پاهایمان بند نبودیم! آن قدر برای رفتن عجله داشتیم که گوشمان به هیچ حرفی بدهکار نبود. اما مادر با هیجان ما کاری نداشت و شروع می‌کرد به توصیه کردن: «بیادت باشد به همه سلام کنی.

مبادا تا میزبان اجازه نداده، دست به چیزی بزنی!

از هر چیزی که تعارف کردند؛ فقط یک دانه بردار، پر خوری نکنی!

اگر دستشویی لازم داشتی بیخ گوشم بگو، توی جمع داد زنی.»!

خلاصه اینکه با ذکر همین نکات ساده، آداب مهمانی رفتن را یادمان می‌داد. باقی ریزمکاری‌ها را هم به مرور و یا بعد از هر بار خرابکاری کردن یاد گرفتیم.

آداب مهم مهمانی خدا در ماه رمضان

ماه مهمانی خدا و حاضر شدن در آن آدابی دارد که لازم و ضروری است این آداب را یاد بگیریم. از آنجا که رمضان یک مهمانی از نوع مادی نیست و بیشتر به پرورش روح و نفس می‌پردازد بنابراین آداب آن نیز مربوط به روح و نفس انسان است. در ادامه به چند آداب از مهمانی ماه رمضان اشاره می‌کنیم.

۱. فراغت قلب

فرض کنید از دو ماه قبل به شما خبر داده‌اند که امشب رأس فلان ساعت، باید در یک ضیافت بسیار مهم و رسمی حضور پیدا کنید. اما شما تازه امروز یادتان می‌افتد که لباس مناسب ندارید، ماشین را نشسته‌اید، یک عالمه کار از

روزهای قبل تلمبار شده که باید حتماً انجام بدهید و هزار جور در دسر دیگر! خلاصه هر طور شده خودتان را به مجلس می‌رسانید، اما با چه وضعیتی؟ با یک روحیه خسته، کلافه و عصبی. این مثال، حال و روز خیلی از ما هنگام ورود به مهمانی خداست!

اغلب ما، با آمادگی قبلی وارد ماه رمضان نمی‌شویم، و در طول این ماه هم برنامه زندگی مان همان است که همیشه بود. نه خلوتی برای خودمان فراهم می‌کنیم، نه فرصتی برای تفکر باقی می‌گذاریم و نه درست و حسابی به عبادات مان می‌رسیم. به همین دلیل هم اکثریت ما مصداق این حدیث معروف امیرالمؤمنین (علیه‌السلام) می‌شویم که می‌فرماید: «چه بسیار روزه‌داری که از روزه خود جز گرسنگی و تشنگی بهره‌ای نمی‌برد» [1].

مشغول شدن به کارهای بیهوده، گره خوردن به تکلفات بی‌جا و درگیری در امورات مهمی که باید قبل از این ماه به آن‌ها رسیدگی می‌شد، ما را از توفیقاتی که خداوند در این ماه بر ایمان در نظر گرفته محروم می‌کند.

۲. طهارت روح

یکی از زشت‌ترین رفتارها در یک میهمانی این است که با ظاهری ژولیده و نامرتب در میهمانی حاضر شویم. آن‌هم با وجود اینکه دعوت‌نامه یک ضیافت را از دو ماه قبل برای ما ارسال کرده‌اند و ما هم وقت کافی برای آماده شدن داشته‌ایم. در این شرایط اگر باز هم استحمام نکرده، با لباس‌های کثیف، موهای چرب و بدنی که بوی عرق می‌دهد، به میهمانی برویم، این کار ضمن اینکه شلخته بودن ما را نشان می‌دهد، قطعاً توهین به صاحب‌خانه تلقی خواهد شد. کمتر کسی هست که چنین رفتاری بکند، و البته کسانی که این کار را می‌کنند، نه برای خودشان ارزش قائل‌اند و نه برای میزبان.

طهارت و پاکیزگی یکی از مهم‌ترین نکاتی است که تا اسم میهمانی می‌آید در ذهن ما نقش می‌بندد. این مسئله در مورد یک ضیافت بزرگ آسمانی مثل رمضان از اهمیت بسیار بالاتری برخوردار است، زیرا مخاطب اصلی این ضیافت «روح» ماست.

اما چگونه باید روحمان را تطهیر کنیم؟ به وسیله «استغفار». استغفار برای پاکسازی روح از کدورت‌ها و آلودگی‌ها معجزه می‌کند، به همین دلیل هم، یکی از اعمال اصلی ماه‌های رجب و شعبان است. استغفار روح را شست‌وشو می‌دهد و روزنه‌هایش را برای دریافت انوار الهی باز می‌کند. کسانی که با روح سنگین، آلوده و کدر پا در ضیافت رمضان می‌گذارند، بهره زیادی از این ماه نصیب‌شان نمی‌شود؛ مگر آنکه در طول این ماه، همت به خرج دهند و فرصت‌های از دست رفته را جبران کنند. زیرا هر دقیقه از ماه رمضان به تنهایی به اندازه سال‌ها قدرت سازندگی دارد.

۳. کنترل قوای نفس

وقتی می‌خواهیم یک ماده غذایی را در کمترین زمان ممکن بپزیم، آن‌را داخل زودپز می‌گذاریم، زودپز با افزایش فشار داخل ظرف، سرعت پخت را بالا می‌برد.

مربی‌ها برای افزایش شانس مدال‌آوری قهرمانان ورزشی، چند ماه باقی‌مانده تا مسابقات، ورزشکاران را با اعمال محدودیت‌های خاص و تمرینات سنگین، تحت فشار می‌گذارند.

مشاوران تحصیلی برای افزایش شانس قبولی دانش‌آموزان در چند ماه باقی‌مانده تا کنکور، اغلب برنامه‌های غیرضروری و تفریحات را از زندگی آنها حذف کرده و در عوض برنامه‌های سنگین و فشرده مطالعاتی را جایگزین می‌کنند.

نقطه اشتراکِ رعایتِ ادب در مهمانی‌ها و ماه مهمانی خدا چیست؟

برنامه‌ریزی کوتاه‌مدت همراه با اعمال محدودیت‌های هدف‌مند، سرعت رشد و تحول را به طرز چشمگیری افزایش می‌دهد. ضیافت رمضان هم همین خاصیت را دارد. از آن‌جا که این ضیافت تنها برای بُعد اصلی و انسانی وجود ما طراحی شده، با اعمال محدودیت‌های شدید و هدف‌مند در بُعد حیوانی همراه است. به همین دلیل هم، بسیاری از لذات حلال بخش حیوانی وجود ما مانند خوردن، آشامیدن، نزدیکی با همسر و... در ساعات خاصی حرام می‌شوند تا فرصت

برای تغذیه بُعد انسانی یا همان «قلب» انسان فراهم شود. البته محرومیت از آب و غذا، تنها یکی از محدودیت‌هایی است که خداوند در این ماه برای کنترل بُعد حیوانی ما در نظر گرفته و فقط مربوط به یکی از قوای حسی ما یعنی حس چشایی می‌شود. سایر محدودیت‌ها مربوط به سایر حواس پنج‌گانه و همچنین قوه خیال و واهمه است. این‌که می‌گویند در ماه رمضان همه اعضا و جوارح باید روزه باشند، به همین موضوع اشاره دارد.

درباره آثار این محدودیت‌ها بر رشد بُعد انسانی، و البته جایگزین‌هایی که خداوند در ازای این محدودیت‌ها در نظر گرفته است، در روزهای آینده بیشتر باهم صحبت خواهیم کرد.

همراهی شما باعث افتخار ماست، لطفاً اگر نکته‌ای درباره مطالب بیان شده در این مقاله دارید در بخش نظرات با ما در میان بگذارید.